

Gemeenteraad

Vergadering van 20 juni 2023

Beleid en Uitvoering - Vergunningverlening en
T&H

2023_RAAD_00039 Jaarstukken Omgevingsdienst IJsselland

Overlegd met

H. Schuitemaker

Portefeuillehouder

M. Smit

Samenvatting

Gelet op de verplichtingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen worden de raden van de deelnemende gemeenten en gedeputeerde staten van de provincie Overijssel voorafgaand aan vaststelling van de begroting, begrotingswijziging en bestemming rekeningresultaat in de gelegenheid gesteld daarover een zienswijze naar voren te brengen. Het voorstel is om geen zienswijze naar voren te brengen.

Beschrijving

Inleiding

Ontwerpbegroting 2024

De Omgevingsdienst IJsselland (hierna: OD) heeft de ontwerpbegroting 2024 op basis van de Wet gemeenschappelijke regeling, aan de raden van de deelnemende gemeenten voor het eventueel inbrengen van zienswijzen aangeboden. De ontwerpbegroting wordt op 20 juli 2023 ter vaststelling als agendapunt opgenomen in de vergadering van het algemeen bestuur van de OD.

In de ontwerpbegroting wordt op hoofdlijnen aangegeven wat de OD komend jaar wil bereiken en wat daarvoor wordt gedaan, gevolgd door de kosten die daarmee gemoeid zijn. In het najaar volgt de gedetailleerde uitwerking in de vorm van het uitvoeringsprogramma 2024.

Ontwerpbegrotingswijziging 2023

In het vroege voorjaar 2022 is de begroting 2023 opgesteld op basis van de toen bekende uitgangspunten. Door monitoring is inmiddels gebleken dat er te laag geraamd is.

Bestemming rekeningresultaat 2022

Uit de voorlopige jaarrekening 2022 blijkt dat het rekeningresultaat over 2022 € 201.000 bedraagt. Het bestuur wordt voorgesteld om aanvullend € 171.000 in rekening te brengen en € 372.000 over te hevelen naar 2023.

Gewenst resultaat

De ontwerpbegroting 2024, ontwerpbegrotingswijziging 2023, jaarstukken 2022 worden ter vaststelling voorgelegd in de vergadering van het algemeen bestuur op 20 juli 2023. Voorafgaand

worden de raden en staten in de gelegenheid gesteld een zienswijze op de ontwerpbegroting en de begrotingswijziging in te dienen.

Argumenten

1.1 Ontwerpbegroting 2024

Dit is de eerste begroting na het afronden en implementeren van het bedrijfsvoeringsdeel van het programma Samen Toekomstbestendig. De bedrijfsvoering is versterkt en geprofessionaliseerd, de begroting op een nieuwe leest geschoeid en de verdeelsleutel voor de deelnemersbijdragen geactualiseerd. Daarmee is een solide basis aanwezig waarop de dienst zich kan doorontwikkelen als betrouwbare uitvoeringspartner en kenniscentrum op het gebied van milieu.

De begroting laat ook zien dat ten opzichte van eerdere jaren er een opwaartse druk in de kostenontwikkeling is. In belangrijke mate wordt deze veroorzaakt door de hoge inflatie en als gevolg daarvan een hogere loon- en prijsindex. Daarnaast zijn er ook autonome ontwikkelingen zoals een toenemende werkvoorraad, nieuwe wetgeving zoals de Omgevingswet en hogere eisen aan de uitvoering op het gebied van onder meer ICT, gegevensbeveiliging en openbaarheid van bestuur die tot toenemende kosten leiden. De OD is kritisch op deze kostenontwikkeling en heeft daarbij aandacht voor efficiency. De begroting ziet er als volgt uit.

Omschrijving	Herziene begroting 2023	Vrijval incidentele budgetten 2023	Nieuw beleid 2024	Loon- en prijsindex 2024	Totaal 2024
Omgevingsdienst	12.402.039	-241.957	959	1.076.697	13.237.738
IJVI	1.030.140			26.860	1.057.000
Energie & Duurzaamheid	567.900		-136.054	11.876	443.722
Omgevingswet	341.843	-341.843			0
Omgevingstafel	49.000	-15.000	35.176		69.176
Bouwtaken Ommen	529.815			14.570	544.385
Totale lasten	14.920.737	-598.800	-99.919	1.130.003	15.352.021

Dit betekent voor Steenwijkerland:

Vrijval incidenteel budget 2023	Nieuw beleid	Loonindex 2024 incl. index 2023 en prijsindex 2024	Begroting 2024
€-55.940	€ -3.668	€ 103.919	€ 1.368.533

Dit betekent een verschil van + €86.892 ten opzichte van de vastgestelde begroting 2023. Voorgesteld wordt om de hogere bijdrage voor de Omgevingsdienst IJsselland tot een bedrag van € 86.892 te verwerken in de gemeentelijke begroting 2024 - 2027.

Conclusie en voorstel over ontwerpbegroting 2024

Er wordt voorgesteld om geen zienswijze tegen de ontwerpbegroting 2024 van de OD in te brengen. Uit de toelichting op de ontwerpbegroting is gemotiveerd aangegeven waarom de gelden nodig zijn. Indien daaraan geen gevolg wordt gegeven zal dat ten koste gaan van de bedrijfsvoering, dóórontwikkeling en het functioneren van de OD.

2.1 Ontwerpbegrotingswijziging 2023

Begin 2022 is de begroting 2023 opgesteld met als basis de uitgangspunten uit spoor 1 van het programma Samen toekomstbestendig met daarbij de kanttekening dat een aantal posten geraamd zijn op basis van beperkt inzicht en ervaring. Die ervaring is er inmiddels wel. Met de kennis van nu wordt voorgesteld de begroting 2023 te wijzigen, zodat de dienst over voldoende middelen beschikt. Dit betekent een structurele wijziging van totaal €484.000 en een incidentele wijziging van in totaal €599.000.

De financiële impact voor de dienst in 2023 ziet er voor wat betreft de kern en samengevat als onderstaand uit:

Totaal structurele wijzigingen € 484.000

- Omgevingsdienst € 229.000 (te lage ramingen, loon- en prijsindexatie 2023)
- IJVI € 75.000 (uitbreiding formatie voor de VTH-voorziening met 1 fte)
- E&D € 110.000 (voornamelijk stijging uurtarief van € 85 naar € 100)
- Omgevingstafel € 34.000 (Omgevingstafel die is opgezet in het kader van de Omgevingswet voor overleg in het kader van complexe aanvragen neemt de OD over van de provincie. De volledige bijdrage wordt in de begroting opgenomen)
- Bouwtaken Ommen € 36.000 (betreft aanpassing loonindexatie kosten worden met de gemeente Ommen afgerekend)

Totaal incidentele wijzigingen € 599.000

- Omgevingsdienst € 242.000 (verlenging inhuur voor bedrijfsbureau en herplaatsing medewerker)
- Omgevingswet € 342.000 (opleiding en cursussen Omgevingswet 2023 voor 100 medewerkers) om deze wet goed te kunnen implementeren, aanpassing procedures en in ICT)
- Omgevingstafel € 15.000 naast de structurele bijdrage eenmalig een incidentele aanpassing van ICT)

Voor onze gemeente betekent dit een extra bijdrage over het jaar 2023 van € 42.580.

Vastgestelde begroting	Begrotingswijziging structureel	Begrotingswijziging incidenteel	Herziene begroting
€1.281.641	€ -13.360	€ 55.940	€ 1.324.221

Conclusie en voorstel over de ontwerpbegrotingswijziging 2023

De raad wordt in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze tegen de voorgestelde begrotingswijziging 2023 ter grootte van € 1.083.000 (€ 484.000 + € 599.000) bij de OD in te brengen. Het college stelt de raad voor om geen zienswijze in te brengen tegen de ontwerpbegrotingswijziging 2023. Uit de toelichting op de begrotingswijziging 2023 is gemotiveerd aangegeven waarom deze noodzakelijk is. Indien daaraan geen gevolg wordt gegeven zal dat ten koste gaan van de bedrijfsvoering, dóórontwikkeling en het functioneren van de OD.

3.1 De voorlopige jaarrekening 2022 van de OD

De voorlopige jaarrekening sluit met een voordelig resultaat van € 200.846 voor resultaatbestemming. Uit onderstaande tabel blijken de afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting.

Omgevingsdienst IJsselland	Begroting 2022		Realisatie		Saldo Begroot minus werkelijk
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	"Saldo"
MT	457.685	-33.000	743.126	-96.525	-221.915
Bedrijfsvoering	3.661.924	0	3.716.646	-3.122	-51.600
Vergunningen	1.454.799	0	1.454.679	0	120
Toezicht en Handhaving	2.854.872		2.845.183	-329.667	339.555
Advies	2.166.142		2.568.894	-537.437	134.685
IJVI	935.720	-935.720	998.456	-998.457	1
BT Ommen	450.000	-450.000	617.571	-617.571	0
Betaalde opdrachten	0	0	134.702	-134.702	0
E&D	457.725	-457.725	462.568	-462.568	0
Externe veiligheid	0	0	17.135	-17.135	0
OW	243.100	-243.100	199.361	-199.361	0
STB	0	0	39.300	-39.300	0
"Efficiency potentieel"	400.000	-400.000	35.982	-35.982	0
ontvechting ICT	70.000	-70.000	91.455	-91.455	0
Bijdrage Deelnemers	0	-10.562.422	0	-10.562.422	
Totaal	13.151.967	-13.151.967	13.925.058	-14.125.904	200.846

MT

Het nadelig saldo op deze kostenplaats heeft drie oorzaken. Het ongedekte tekort uit de knelpuntennota ad € 80.000, vermeerderd met het achteraf niet opnemen als dekkingsmiddel van € 75.000 uit de bijdrage voor efficiencypotentieel is op deze kostenplaats verantwoord. Daarnaast zijn de kosten van inhuur van de manager bedrijfsvoering a.i. hoger geweest dan de beschikbare financiële ruimte.

Bedrijfsvoering

Het Besluit begroting en verantwoording schrijft voor dat er een voorziening gevormd moet worden vanwege opgebouwd spaarverlof. Voor de OD is er in 2022 een bedrag van circa 46.000 aan deze voorziening gedoneerd. Dit bedrag is niet in de begroting opgenomen en resulteert daarom in een tekort op de kostenplaats Bedrijfsvoering.

Toezicht en Handhaving en Advies

De belangrijkste oorzaak van het voordelige resultaat op deze kostenplaats ligt in de doorberekening van kosten naar het project Energie en Duurzaamheid. In het project zelf is uitgegaan van een doorbelasting tegen uren x tarief in plaats van op basis van loonkosten. De doorbelasting op basis

loonkosten heeft ertoe geleid dat er een groot voordelig saldo ontstond op het project Energie en Duurzaamheid. Daarnaast is van invloed geweest dat in het najaar van 2022 is gebleken dat de claim die gelegd was op het inhuurbudget voor Toezicht en Handhaving en Advies niet kon worden waargemaakt door krapte op de arbeidsmarkt.

De jaarrekening sluit met een voordelig resultaat van € 200.846 voor resultaatbestemming. Echter de OD stelt voor om het om het rekeningresultaat als volgt bestemmen door overheveling van de volgende budgetten naar 2023:

4.1 Bestemming rekeningresultaat 2022

Tabel resultaatbestemming

Resultaatbestemming	Voorstel
RB Ontvlechting ICT	120.000
Implementatie AFAS 2023	50.000
Health2Work B.V.	63.000
In begroting opgenomen Anomimeseren data	25.000
Projectleider Implementatie	45.000
Evaluatie GR	25.000
IJVI	44.000
Totaal resultaatbestemming	372.000

Deze budgetten zijn bij eerdere besluitvorming door het algemeen bestuur al toegekend aan de OD. Omdat de € 372.000 niet is opgehaald en besteed, schrijft landelijke regelgeving in het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) voor dat de besteding van die middelen opnieuw ter besluitvorming aan het bestuur moeten worden voorgelegd. Dat expliciete besluit wordt vorm gegeven via de resultaatbestemming. De accountant heeft deze werkwijze goedgekeurd in de jaarrekening. Deze is inmiddels voorzien van een goedkeurende verklaring.

Naast de gevraagde budgetoverheveling van bovenstaande posten, heeft de OD een aantal bedragen ontvangen in 2022 die nog niet geheel besteed zijn. Ook daarvan stelt de OD voor om deze over te hevelen. Die bedragen staan als vooruit ontvangen in de balans en worden in 2023 besteed. Het gaat om de volgende bedragen:

Omschrijving	Bedrag
Omgevingswet	€ 68.000
Samen Toekomstbestendig	€ 68.500
Efficiëncypotentieel	€ 365.000
Totaal vooraf ontvangen bedragen	€ 501.500

In totaal stelt de OD dus voor om aanvullend € 171.000 in rekening te brengen en € 372.000 + € 501.500 = € 873.500 over te hevelen naar 2023. Echter alleen over het bedrag genoemd in de tabel resultaatbestemming € 372.000 wordt de raad om een eventuele zienswijze gevraagd.

Tenslotte is de jaarrekening gecontroleerd door de accountant en zoals uit de aanbestedingsbrief blijkt geeft deze een getrouw beeld en is deze rechtmatig tot stand gekomen.

Conclusie en voorstel over het voorstel bestemming van het rekeningresultaat 2022

De raad wordt in de gelegenheid gesteld om een eventuele zienswijze tegen de bestemming van het resultaat in te brengen. Het gaat daarbij om de doelen en het bedrag van € 372.000 zoals opgenomen in de tabel resultaatbestemming. Gezien het feit dat de daargenoemde projecten essentieel zijn voor de bedrijfsvoering, dóórontwikkeling en het functioneren van de OD wordt de raad voorgesteld om geen zienswijze in te brengen tegen de voorgestelde bestemming van het resultaat.

Kanttekeningen en risico's

1.1 krapte op de arbeidsmarkt

Bij team vergunningen is formatie-uitbreiding noodzakelijk voor het actualiseren van vergunningen. Dat wordt versterkt door toegenomen werkzaamheden van toezicht en handhaving. Een structurele uitbreiding van 3 fte voor team vergunningen en 2 fte voor team toezicht en handhaving wordt daarom wenselijk geacht. Door krapte op de arbeidsmarkt is het de vraag of invullen van vacatures realiseerbaar is. De OD stelt voor om de geraamde kosten van € 464.000 niet op voorhand op te nemen in de begroting 2024. Mocht in 2024 blijken dat formatie wel ingevuld kan worden dan wordt voorgesteld om de kosten structureel in de begroting 2025 e.v. op te nemen. Dit zou voor onze gemeente € 41.296 extra betekenen.

1.2 Middelen Energie en Duurzaamheid

De middelen die de Provincie Overijssel afgelopen jaren beschikbaar stelde ter versterking van het toezicht op de energiebesparingsverplichting, eindigen 31 december 2023. In 2024 verleent de provincie Overijssel aan de gemeenten geen verdere bijdrage voor toezicht op de energiebesparingsverplichting. Het Rijk stelt daarentegen voor de jaren tussen 2022 tot en met 2026 extra middelen beschikbaar voor aanvullende capaciteit voor toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht. Dit doet zij met een eenmalige specifieke uitkering ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht (SPUK Energie). Dit is in aanvulling op de al ingezette en geplande capaciteit voor toezicht- en handhavingsactiviteiten op de energiebesparingsplicht. De regeling kan alleen additioneel zijn aan een gemeentelijke inzet.

3.1 Geen zienswijze in te dienen

Robuustheid van de omgevingsdienst is één van de pijlers onder slagvaardigheid en effectiviteit. Dat wil zeggen dat de omgevingsdienst opgewassen moet zijn tegen de veelheid van taken die de dienst opgedragen krijgt. Dat vraagt een zodanige omvang met bijbehorende financiering dat de omgevingsdienst zijn taak op het gewenste niveau kan uitvoeren en kan investeren in kennisopbouw, informatie-uitwisseling, kwaliteitsverbetering en innovatie. De genoemde incidentele en structurele middelen zijn nodig om te zorgen dat de omgevingsdienst optimaal is berekend op haar taak. Er is derhalve geen aanleiding tot het indienen van een zienswijze. Tijdens bespreking van de stukken in het ambtelijk afstemmingsoverleg (AAO) is duidelijk geworden dat ook de overige partners in de OD IJsselland geen zienswijze zullen indienen.

Duurzaamheid en social return

Niet van toepassing.

Financiële toelichting

Overzicht bijdrage gemeente Steenwijkerland:

2023

Vastgestelde begroting	Begrotingswijziging	Begrotingswijziging	Herziene begroting
------------------------	---------------------	---------------------	--------------------

	structureel	incidenteel	
€ 1.281.641	€-13.360	€ 55.940	€ 1.324.221

Dit betekent een extra bijdrage over het jaar 2023 van € 42.580. Deze bijdrage wordt verwerkt in onze begroting.

2024

Vrijval incidenteel budget 2023	Nieuw beleid	Loonindex 2024 incl. index 2023 en prijsindex 2024	Begroting 2024
€-55.940	€-3.668	€ 103.919	€ 1.368.533

Dit betekent een verschil van + € 86.892 vergeleken met de vastgestelde begroting 2023. Voorgesteld wordt om de hogere bijdrage voor de Omgevingsdienst IJsselland tot een bedrag van € 86.892 te verwerken in de gemeentelijke begroting 2024 – 2027.

Communicatie en participatie

Niet van toepassing

Uitvoering en planning

Nadat uw raad kennis genomen heeft van de ontwerpbegroting 2024, de bestemming van het rekeningresultaat 2022, de ontwerpbegrotingswijziging 2023 en de voorlopige jaarrekening 2022 van de Omgevingsdienst IJsselland, zal uw besluit om geen zienswijze in te dienen aan de Omgevingsdienst IJsselland medegedeeld worden.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2024 en hierop geen zienswijze in te dienen;
2. Kennis te nemen van de ontwerpbegrotingswijziging 2023 en hierop geen zienswijze in te dienen;
3. Kennis te nemen van de voorlopige jaarrekening 2022 van de OD;
4. Kennis te nemen van de bestemming van het rekeningresultaat 2022 van de Omgevingsdienst en hierop geen zienswijze in te dienen.
5. De hogere structurele bijdrage van € 86.892 aan de OD vanaf het jaar 2024 te verwerken in de gemeentelijke begroting 2024 – 2027.
6. De hogere bijdrage van € 42.580 aan de OD over het jaar 2023 te verwerken in de gemeentelijke begroting 2023 -2026.